

JOZUA

2-3

Rachabs geloof, het dilemma van liegen om levens te redden en Israëls oversteek van de Jordaän.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/jozua/2-3

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Jozua stuurt verkenners naar Jericho	3 min	4
2	De verkenners bij Rachab in huis	4 min	5
3	Rachabs leugen en haar geloof	3 min	8
4	Levens beschermen en waarheid achterhouden	4 min	10
5	De waarheid vertellen en op God vertrouwen	4 min	11
6	Handelen uit geloof, liefde en geweten	4 min	13
7	De Geest volgen bij ethische dilemma's	2 min	16
8	Rachab belijdt haar geloof in Israëls God	2 min	17
9	Rachab gespaard en opgenomen in Israël	2 min	18
10	De ontsnapping en het scharlaken koord	2 min	20
11	Het rode koord als beeld van behoud	3 min	21
12	Het verslag en Rachabs keuze voor Gods volk	3 min	23
13	De ark wijst de weg naar de Jordaan	3 min	25
14	Het volk heiligt zich voor Gods wonderen	2 min	26

15	God bevestigt Jozua als opvolger van Mozes	2 min	27
16	God gaat voorop door de Jordaan	4 min	29
17	Wonderen, natuurlijke oorzaken en Gods timing	4 min	32
18	Het water als dam en de veilige oversteek	3 min	34
19	Twaalf stenen als gedenkteken voor later	2 min	35
	Om verder te lezen		36

1

Jozua stuurt verkenners naar Jericho

Laten we Jozua hoofdstuk 2 opslaan.

Daarna stuurde Jozua, de zoon van Nun, er vanuit Sittim in het geheim twee mannen als verkenners op uit, en zei: Ga op weg, bekijk het land en Jericho. Zij gingen en kwamen in het huis van een vrouw, een hoer, van wie de naam Rachab was, en zij sliepen daar.

JOZUA 2:1

Het is interessant dat hij dit risico nam door spionnen uit te sturen. Jozua wist uit ervaring dat Mozes spionnen had uitgestuurd en dat het slecht was afgelopen. Jozua was een van de weinigen met wie het niet slecht was afgelopen. Maar spionnen uitzenden om het land te bekijken, zou kunnen lijken op te veel rekening houden met het natuurlijke en het bovennatuurlijke niet volledig je kijk laten bepalen. Toch laat het feit dat zowel Mozes als Jozua spionnen vooruitstuurd iets zien. Hoewel ze in God geloofden, en ze allebei trouwe mannen waren, geloofden ze niet dat het nodig was, of hun misschien zelfs maar vrijstond, om de gebruikelijke manieren achterwege te laten waarop je voorzorgsmaatregelen neemt, informatie over de vijand verzamelt, naar zwakke plekken zoekt, enzovoort. Ze gingen er niet zomaar van uit dat God alles zou doen.

God zou hem uiteindelijk inderdaad de strategie geven. De engel, of de Bevelhebber van het leger van de Heere, zou Jozua precies vertellen welke strategie hij moest volgen: rond Jericho marcheren, enzovoort. Die openbaring had hij nog niet ontvangen. Zoals het uitpakte, maakte het feit dat God hem de strategie gaf het waarschijnlijk overbodig om de stad te verkennen. De spionnen kwamen namelijk niets te weten wat uiteindelijk nuttig was voor de verovering van die stad. Maar er kwam wel iets goeds uit voort, en dat was dat er iemand door behouden werd. Dus of

Jozua dat nu had voorzien of niet, God wist dat er in Jericho minstens één persoon was die zou geloven. En daarom gebruikte Hij deze aanpak om haar te behouden, Rachab natuurlijk.

Maar nogmaals, het bleek een aanpak te zijn die niet nodig lijkt te zijn geweest om het land te veroveren. We lezen namelijk niet dat iets waarover de spionnen informatie meebrachten noodzakelijk was. Behalve dan dat ze het bericht meebrachten dat de mensen bang waren, wat de Israëlieten misschien heeft bemoedigd, denk ik. Maar nogmaals, de Israëlieten hebben Jericho hoe dan ook niet met gebruikelijke middelen verslagen. Ze bepaalden hun eigen strategie niet. Je vraagt je dus af waarom het bij deze gelegenheid nodig zou zijn om spionnen vooruit te sturen. Maar Jozua had nog geen rechtstreekse bevelen ontvangen over hoe hij de stad moest veroveren. Hij ging ongetwijfeld te werk zoals een verantwoordelijk mens dat zou doen, door informatie te verzamelen.

Nu staat er:

2

De verkenners bij Rachab in huis

Ze kwamen bij het huis van een prostituee die Rachab heette, en daar overnachtten ze. Waarom verbleven ze in het huis van een hoer? Josephus, de Joodse geschiedschrijver uit de eerste eeuw, zei dat het Hebreeuwse woord dat met 'hoer' is vertaald, niet met 'hoer' vertaald zou moeten worden, maar met 'herbergierster': de herbergierster Rachab. Maar dat lijkt niet juist te zijn. Het woord wordt in het Hebreeuws consequent gebruikt in de betekenis van prostituee. Het lijkt er dus op dat Josephus misschien gewoon een manier probeerde te vinden om dit niet zo slecht te laten overkomen: ze verbleven in het huis van een vrouw die herbergierster was. Maar het ziet ernaar uit dat ze een hoer was. En in het Nieuwe Testament wordt ze tweemaal Rachab de hoer genoemd, met een Grieks woord dat geen herbergierster betekent, maar prostituee. Het is dus duidelijk dat de Bijbel leert dat hoer haar beroep was.

Het is interessant. Ik heb jullie verteld hoe verdorven deze Kanaänieten waren. Zij was de beste. De beste persoon in de stad was een hoer. Zij bleek uiteindelijk degene te zijn die genoeg geloof had om de kant van God te kiezen, enzovoort. Maar als een hoer de beste persoon in de stad was, dan moeten de anderen ook niet al te zedelijk zijn geweest.

Misschien verbleven ze bij haar omdat ze niet alleen een hoer was. We weten niet hoe ze haar gevonden hebben. We weten niet of ze naar de stad gingen en begonnen rond te vragen waar een bordeel was, of dat ze gewoon wat rondkeken en zij naar hen toe kwam en zei: 'Jullie komen uit Israël, hè?' Ze vielen behoorlijk op, want ze waren nog maar net bij haar thuis gekomen of er werd al gemeld:

Toen werd tegen de koning van Jericho gezegd: Zie, er zijn hier deze nacht mannen gekomen van de Israëlieten om het land te verkennen.

JOZUA 2:2

Deze mannen waren niet echt ervaren in het bewaren van geheimen. Maar ze kwamen en verbleven in het huis van de hoer.

Het is niet ondenkbaar dat ze daar niet helemaal met goede bedoelingen waren. Maar het is niet nodig om aan te nemen dat ze daar om ongeoorloofde redenen waren. Misschien hadden ze gemerkt dat zij de enige was die hun gastvrijheid wilde bieden. Of misschien had ze zelfs gezegd: 'Hé, jullie vallen hier ontzettend op. Jullie kunnen beter bij mij in huis komen schuilen, want zo worden jullie nog gedood.' We weten niet wat er gebeurde tussen het moment waarop ze de stad binnenkwamen en het moment waarop ze bij haar thuis kwamen. Ook weten we niet hoe ze met haar in contact kwamen en daar terechtkwamen, maar daar waren ze.

Het duurde dus niet lang voordat ze werden opgemerkt en men doorhad wie ze waren.

Daarop stuurde de koning van Jericho boden naar Rachab om te zeggen: Breng de mannen naar buiten die naar u toe gekomen zijn en die uw huis zijn binnengegaan, want zij zijn gekomen om het hele land te verkennen.

JOZUA 2:3

Ze beschikten daar over goede inlichtingen. Ze wisten niet alleen dat er diezelfde dag spionnen waren aangekomen, maar ze wisten zelfs waar die verbleven en wie hun gastvrouw was. Aan de andere kant komen we uit wat Rachab tegen de spionnen zegt te weten dat de hele stad doodsbang was voor de Israëlieten. Misschien hielden ze dit soort dingen dus goed in de gaten. Deze mannen moesten naar de stad toe komen en door de poorten naar binnen gaan. Misschien waren ze hier dus al op bedacht. Het was misschien onmogelijk om hun identiteit te verbergen of zich onopgemerkt te verplaatsen.

Maar de vrouw had die beide mannen ontvangen en zij had hen verborgen. Zij zei: Inderdaad zijn er mannen naar mij toe gekomen, maar ik wist niet waar zij vandaan kwamen. En het gebeurde bij het sluiten van de poort, toen het donker was, dat die mannen naar buiten gingen. Ik weet niet waar die mannen heen gegaan zijn. Achtervolg hen snel, u zult hen zeker inhalen. Maar zij had hen op het dak laten klimmen en hen verborgen onder de vlasstengels, die door haar op het dak uitgespreid waren. De mannen achtervolgden hen op de weg naar de Jordaan, tot aan de doorwaadbare plaatsen. En men sloot de poort, nadat hun achtervolgers er waren uitgegaan.

JOZUA 2:4-7

Jericho lag ongeveer tien kilometer van de rivier de Jordaan. Zo ver gingen ze dus om hen te zoeken. Te voet zou dat gewoonlijk een paar uur duren, tenzij ze te paard waren. De achtervolgers waren dus een tijdje weg.

3

Rachabs leugen en haar geloof

Wat moeten we hiervan zeggen? Dit is onder christenen wel een onderwerp van discussie over de ethiek van liegen. Het is duidelijk dat Rachab loog, en toch deed ze dat om te voorkomen dat er mensen werden gedood. Is dit een goed voorbeeld voor ons? Allereerst moeten we beseffen dat het feit dat Rachab iets deed, niet betekent dat iedereen dat zou moeten doen. Ze was tenslotte een hoer, en dat zou ook niet iedereen moeten zijn. Het is dus duidelijk dat de Bijbel de daden van mensen beschrijft, soms zonder daar commentaar op te geven. Wij worden geacht te beseffen dat wat ze deden geen goed voorbeeld is om te volgen.

Maar bij dit specifieke geval van liegen is dat niet zo duidelijk, want ze wordt in het Nieuwe Testament twee keer geprezen. Toch wordt ze, zoals je zult zien, nooit specifiek geprezen omdat ze loog. Waarvoor ze wordt geprezen, is dat ze de juiste mensen te vriend nam en de kant van Gods volk koos. Natuurlijk heeft ze daarbij gelogen, zoals we weten. Maar als je Hebreëën hoofdstuk 11, vers 31 opslaat, staat daar:

Door het geloof is Rachab, de hoer, niet omgekomen met de ongehoorzamen, omdat zij de verkenners met vrede had ontvangen.

HEBREEËN 11:31

Er staat alleen dat ze niet omkwam, en dat kwam door haar geloof. We hebben het gedeelte waarin ze niet omkomt nog niet gelezen. Omdat ze hen te vriend had genomen, spaarden ze haar toen ze later de stad veroverden. En dat was vanwege haar geloof. Maar Jakobus zegt uitdrukkelijk in Jakobus hoofdstuk 2, vers 25:

En is Rachab, de hoer, niet op dezelfde manier uit werken gerechtvaardigd, toen zij de boden heeft ontvangen en langs een andere weg heeft laten weggaan?

JAKOBUS 2:25

Dat ze hen verborg en langs een andere weg liet vertrekken, gaat dus over ditzelfde verhaal. En het gaat over een geval waarin haar werken haar geloof lieten zien en aantoonen dat ze goed was. Bij wat Jakobus noemt, laat hij zorgvuldig onvermeld dat ze loog. Hij zegt:

‘Ze ontving de boodschappers.’ Dat wil zeggen, ze nam hen onder haar hoede en onder haar bescherming. En ze liet hen langs een andere weg gaan. Dat was goed. Dat waren goede werken. Te midden van dat alles vertelde ze natuurlijk wel een leugen, maar er wordt ons niet verteld of dat goed was om te doen of niet.

Aan de andere kant is het een beetje moeilijk te bedenken hoe dit allemaal had kunnen gebeuren zonder dat ze loog. Als ze alleen maar zei: ‘Dat zeg ik niet’, dan verraadde ze het daarmee. En als ze de waarheid vertelt, verraadt ze het daarmee ook. Je kunt haar nauwelijks verwijten dat ze loog als ze dacht: ‘Dit zijn de mensen die bij de ware God horen, en ik moet hun kant kiezen, omdat ik op goede voet wil staan met hun God.’ Maar wat de aanpak betreft: als er iemand voor je deur staat en zegt: ‘Zijn ze hier?’, wat doe je dan? Van heel wat mensen, ook christenen, is bekend dat ze onder zulke druk hebben gelogen.

4

Levens beschermen en waarheid achterhouden

Er zijn mensen zoals Richard Wurmbrand, die in het communistische Roemenië zat, een predikant die veertien jaar gevangen heeft gezeten. Wanneer hij niet in de gevangenis zat, was hij heel actief in de ondergrondse gemeente in Roemenië onder het communisme. Hij schreef veel boeken en andere dingen, en hij vond dat je tegen de autoriteiten mocht liegen om mensenlevens te beschermen. Natuurlijk werd hij als gevangene door ondervragers verhoord. Ze vroegen hem steeds om de namen van de christelijke leiders, zodat die gearresteerd konden worden, en om de plaatsen waar de christenen in het geheim bijeenkwamen, zodat de communistische soldaten daar konden binnenvallen, enzovoort.

Wurmbrand vond dat er een rangorde van ethische beginselen bestaat. In het algemeen is liegen niet goed, maar je broeders verraden is ook niet goed. Als je moet kiezen tussen enerzijds de absolute waarheid vertellen en daarmee je broeders verraden, of anderzijds iets vertellen wat niet helemaal waar is om hen te redden, dan is volgens hem de liefde het overkoepelende beginsel dat de ethiek bepaalt. En het is veel liefdevoller om te liegen tegen iemand die je verhoort en die toch al geen recht heeft op die informatie, dan om je vrienden en je broeders te verraden. Zo zag Richard Wurmbrand het.

Broeder Andrew, die Bijbels naar communistische landen smokkelde, koos een andere aanpak wanneer hem aan de grens vragen werden gesteld. Hij smokkelde Bijbels naar communistische landen, maar wanneer hem aan de grens werd gevraagd waarvoor hij het land binnenkwam, zei hij altijd: 'Ik bezoek mijn broeders.' Hij gaf niet aan dat hij zijn christelijke broeders bedoelde. En hij vertelde hun niet dat hij Bijbels naar binnen smokkelde. Hij vertelde dus niet de hele waarheid. Hij vertelde een deel van de waarheid, maar niet de hele waarheid.

Ook dit kun je als misleiding zien. Een halve waarheid kan in zekere zin een leugen zijn, of een misleiding. Dat weet iedereen. Iedereen heeft dat weleens gedaan. Iemand vraagt om informatie waar hij geen recht op heeft, of waarvan je niet wilt dat hij die

weet. En je vertelt hem het deel van de waarheid waarvan je het niet erg vindt dat hij het weet. Vervolgens laat je het deel weg dat hij waarschijnlijk niet wist. Iedereen doet dat van tijd tot tijd. Is dat misleiding? Is dat liegen? Is dat immoreel?

Dat is interessant, want Samuel kreeg van God de opdracht om naar Bethlehem te gaan en een van de zonen van Isaï tot koning te zalven. En Samuel zei tegen God:

Maar Samuel zei: Hoe kan ik daarheen gaan? Saul zal het horen en mij doden. Toen zei de HEERE: Neem een kalf van de runderen met u mee en zeg: Ik ben gekomen om de HEERE een offer te brengen.

1 SAMUEL 16:2

Daarop zei God tegen Samuel:

Neem een koe mee die je kunt offeren als je daar aankomt. Als iemand je dan vraagt waarom je naar Bethlehem gaat, zeg dan: Ik ga een offer brengen aan de Heer.

Met andere woorden, je hebt twee redenen om te gaan. De voornaamste reden is niet om een offer aan de Heere te brengen. Maar als je dat toevoegt aan de dingen die je gaat doen, als je dat aan je agenda toevoegt, dan kun je hun dat deel vertellen. En vertel hun niet dat je een andere koning gaat zalven. God gaf Samuel de opdracht om dat te doen. Het klinkt dus haast alsof dat niet werd beschouwd als liegen in enige zin waar God bezwaar tegen zou hebben, aangezien Hij die opdracht gaf.

5

De waarheid vertellen en op God vertrouwen

Dan zijn er anderen die zeggen dat we de waarheid nooit om welke reden dan ook geweld mogen aandoen. De waarheid is het voornaamste.

Koop de waarheid en verkoop haar niet

SPREUKEN 23:23

Dat staat in Spreuken 23, vers 23. Doe de waarheid nooit geweld aan. Je vertelt de waarheid, ook als dat riskant is, ook als dat gevaarlijk is, en je legt je zaak gewoon in Gods handen. Dat is geloof. Je doet gewoon wat juist is en laat God voor de gevolgen zorgen.

Er is een interessant verhaal van Corrie ten Boom, uit de tijd dat de nazi's Nederland beheersten, waar zij woonde, en haar familie Joden verborg. Ze hadden geheime schuilplaatsen voor de Joden. En volgens mij was het niet haar huis, maar het huis van burens die hetzelfde deden, waar Joden verborgen zaten in een ruimte onder de keukenvloer. Onder de keukentafel zat een luik. Over de tafel lag een tafelkleed dat tot op de vloer reikte en verborg dat daar een luik zat.

Telkens wanneer er bericht kwam dat de Gestapo een inval zou doen om het huis op Joden te doorzoeken, gingen de Joden door het luik naar de ruimte onder de keukenvloer. In het huis woonde een gezin waarvan de leden ogenschijnlijk de enige bewoners waren. De officiële bewoners van het huis waren een gezin met een klein meisje, en er zat onofficieel een hele groep Joden verborgen.

Op een keer deed de Gestapo een inval. Meestal werden ze maar enkele ogenblikken van tevoren gewaarschuwd, maar ze kregen alle Joden door het luik naar binnen en verborgen het luik onder de tafel met het tafelkleed erover. Net op tijd stond het gezin daar toen de Gestapoagent de keuken binnenrende en hen daar aantrof: de ouders en, als ik me niet vergis, een meisje van drie jaar.

Ze keken het kleine meisje aan en zeiden: 'Waar zijn de Joden?' Nu was dit een christelijk gezin. Natuurlijk hadden ze hun dochttertje altijd geleerd: 'Je mag niet liegen.' Al hoopten ze op dat moment dat ze vergeten was wat ze haar hadden geleerd. Ze hoopten dat ze zou liegen. Maar ze had het goed geleerd.

De agent zei tegen haar: 'Waar zijn de Joden?' En ze zei: 'Ze zitten onder de tafel.' Dus ging hij op zijn knieën zitten en stond hij op het punt het tafelkleed op te tillen. Dan zou hij zeker het luik hebben gezien. Maar om de een of andere reden begon het kleine meisje onbedaarlijk te lachen. Toen dacht de agent dat ze hem voor de gek hield. De agent dacht dat ze een grapje maakte. En dus keek hij niet. Hij stond op en stormde verontwaardigd door het huis om ergens anders te zoeken, en hij vond de Joden nooit.

We zouden dus kunnen aanvoeren dat dit een verhaal is dat er volgens mij op wijst dat God het zal eren, zelfs als je de waarheid vertelt. Dus wat is juist? Wurmbrand klinkt beslist overtuigend als hij zegt dat het beter is te liegen om mensenlevens te redden dan informatie te geven aan mensen die daar helemaal geen recht op hebben. En broeder Andrew koos ervoor een deel van de waarheid te vertellen. Volgens mij doet YWAM dat ook. Ik doe dat wanneer ik grenzen oversteeek. Ik geef internationaal onderwijs voor YWAM. Als ik tegen de grensbeambte zeg: 'Ik ga daarheen om les te geven', dan begrijpen ze dit soort onderwijs niet.

Lesgeven is meestal iets waarvoor je betaald krijgt. En dan: 'Heb je een werkvergunning?' Ik heb geen behoefte aan al dat soort vragen. Ik zeg: 'Nou, ik geef les als vrijwilliger.'

'Krijg je betaald?'

'Nou, niet echt.'

'Gaan ze je iets geven?'

'Nou, misschien wel.'

'Nou, dan heb je dit soort vergunning nodig.'

Dus wanneer ik de grens oversteeek, zeg ik gewoon dat ik vrienden kom bezoeken, want de leden van YWAM zijn mijn vrienden en ik bezoek hen. Ik doe wat Samuel deed. Maar dan is er de benadering die je in het verhaal van Corrie ten Boom ziet: de waarheid vertellen, ook al zal dat mensen overduidelijk in de problemen brengen. Maar dat gebeurt niet, omdat God hen spaart. God grijpt in.

6

Handelen uit geloof, liefde en geweten

Wat is de juiste manier? Alle mensen die ik zojuist beschreef, zijn godvrezende mensen. Godvrezende mensen die daadwerkelijk situaties hebben meegemaakt waarin de waarheid vertellen mensen in gevaar kan brengen. Ze zijn daar op verschillende manieren mee omgegaan. Ik ben in mijn leven nog nooit in gevaar

geweest, ik heb nog nooit in zo'n situatie gezeten. Dan is het voor mij gemakkelijk om vanuit een ivoren toren te spreken over de ethiek van wat je in zo'n situatie zou moeten doen. We kunnen Rachab bekritisieren omdat ze niet de waarheid vertelde, maar wat zou jij doen?

Het is interessant: de Bijbel prijst haar om haar geloof. Hij prijst haar niet omdat ze een leugen vertelde, maar bekritiseert haar er ook niet om. Waar het om ging, was dat ze wat ze deed, uit geloof deed. Soms moeten er keuzes worden gemaakt in grijze gebieden. Wat is het juiste om te doen? Paulus sprak over dingen als het eten van vlees dat aan afgoden was geofferd, en hij zei:

Hebt u geloof? Heb dat bij uzelf voor God. Zalig die zichzelf niet oordeelt in wat hem goeddunkt. Wie echter twijfelt als hij eet, is veroordeeld, omdat hij het niet uit geloof doet. En alles wat niet uit geloof is, is zonde.

ROMEINEN 14:22-23

Hij zei:

Alles wat niet uit geloof voortkomt, is zonde.

Daarmee bedoelde hij dat alles wat tegen je geweten ingaat, voor jou zonde zou zijn om te doen.

Als iemand zegt: 'Volgens mij zou het tegen mijn geweten ingaan om de waarheid te vertellen en deze mensen in gevaar te brengen', dan is liegen misschien de enige weg die je kunt gaan, omdat de waarheid vertellen tegen je geloof zou ingaan. Maar als iemand zegt: 'Ik kan niet liegen', en die vertelt de waarheid, dan is dat het juiste.

Persoonlijk denk ik dat handelen uit liefde, handelen uit geloof, de zwaardere wegen zijn. Rachab had haar geloof op God gevestigd, en daarom vertaalde zich dat in trouw aan Gods volk in plaats van aan haar eigen volk. Wat ze vervolgens deed, was blijkbaar wat ze voelde dat ze moest doen. Ze was niet bepaald erg geheiligd. Ze was niet eens een Jodin. Ze had de wet van God nog nooit gehoord. Je zou haar in sommige opzichten zeker iets door de vingers kunnen zien.

Maar de vraag is: is het het juiste om te doen? Niet of ze er vergeving voor kan krijgen als het verkeerd is, maar of het juist is. Want we willen niet weten: waarvoor kan ik vergeving krijgen? We willen weten: wat is voor mij het juiste om te doen? Dit is een ethisch dilemma waarover goede christenen duidelijk van mening hebben verschild. Ik heb heel scherpzinnige evangelische verhandelingen gezien, artikelen in Christianity Today, die dit idee verdedigen: onder bepaalde omstandigheden liegen ter wille van het Koninkrijk van God.

Aan de andere kant nam ik behoorlijk aanstoot aan de Jehovah's Getuigen die toepassen wat zij theocratische tact noemen. Dat betekent liegen als ze daarmee binnenkomen. Toen ik een kleine jongen was, was ik op een ochtend alleen thuis. Ik was waarschijnlijk een jaar of tien, en er kwamen een paar Jehovah's Getuigen aan de deur, maar ik wist niet dat ze dat waren. Ik wist dat er Jehovah's Getuigen bestonden; ik wist alleen niet dat deze mensen dat waren. Ik kende hen niet. Ik had nog nooit zulke mensen ontmoet.

Ze boden me hun tijdschriften De Wachttorens en Ontwaakt! aan. Ik zei: 'Jullie zijn toch geen Jehovah's Getuigen?' En ze zeiden: 'Nee.' Dus nam ik de tijdschriften aan. Later kwamen mijn ouders thuis en zeiden: 'O, dat zijn Jehovah's Getuigen.' Ik zei: 'Nou, ze zeiden dat ze dat niet waren.'

Later ontdekte ik dat dit een specifieke ethische gedragslijn is die ze hun mensen aanbevelen. Lieg als het moet. Als je denkt dat toegeven dat je Jehovah's Getuige bent ertoe zal leiden dat de deur voor je dichtgaat, lieg er dan over. Ze noemen dat theocratische tact, en ik nam daar wel aanstoot aan. Ik had gewild dat ze gewoon de waarheid hadden verteld. En als ik de deur voor hen had dichtgedaan, dan was dat gewoon de prijs geweest die ze voor de waarheid moesten betalen. We zouden bereid moeten zijn een prijs te betalen voor de waarheid.

7

De Geest volgen bij ethische dilemma's

Hoe dan ook, het is net als met dit vraagstuk van oorlog. Er is meer dan één standpunt dat christenen bij bepaalde ethische vragen met recht kunnen verdedigen. Dit illustreert wel wat ik zei. Het christendom is geen kwestie van alle regels opstellen en alle regels volgen. Het is een kwestie van de Geest volgen. Dat is het verschil tussen het oude verbond en het nieuwe.

Want dit is het verbond dat Ik met het huis van Israël sluiten zal na die dagen, zegt de Heere: Ik zal Mijn wetten in hun verstand geven en Ik zal die in hun hart schrijven. Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.

HEBREEËN 8:10

De oude wet stond buiten je opgeschreven, en je leert gewoon de wetten en gehoorzaamt ze. Leer gewoon de regels en houd je aan de regels.

God doet nu een werk in het hart, en de Heilige Geest leidt je. Natuurlijk zijn er grenzen. De geschreven morele voorschriften in de Bijbel, en nog belangrijker, de wet van de liefde, bepalen beslist de grenzen van wat wel en wat nooit juist zou kunnen zijn. Maar als het gaat om liegen om een leven te redden, is het beslist moeilijk om te verdedigen dat een van die handelwijzen altijd ethisch of altijd onethisch is. Ik denk dat mensen bij dat soort dingen en bij verschillende andere dingen toch vooral de Heilige Geest moeten volgen. Mensen nemen graag een besluit dat ze vervolgens tegen alle argumenten in verdedigen, maar voor meer dan één mogelijkheid zijn goede argumenten te geven. Dus ze loog. En of dat nu juist was of niet, het hielp bij deze gelegenheid, en nergens wordt gezegd dat het haar wordt aangerekend.

8

Rachab belijdt haar geloof in Israëls God

Dus ze stuurde de soldaten op een vergeefse zoektocht in de richting van de Jordaan. Ze zei:

En het gebeurde bij het sluiten van de poort, toen het donker was, dat die mannen naar buiten gingen. Ik weet niet waar die mannen heen gegaan zijn. Achtervolg hen snel, u zult hen zeker inhalen.

JOZUA 2:5

Ze gingen naar buiten en sloten de poorten. Nu konden de mannen de stad niet uit, omdat de poorten gesloten waren. Dus moest ze vanuit haar huis voor een andere uitweg zorgen.

Maar voor zij zich te slapen gelegd hadden, klom zij naar hen toe, op het dak, en zei tegen die mannen: Ik weet dat de HEERE u dit land gegeven heeft en dat de schrik voor u op ons gevallen is, en dat al de inwoners van dit land weggesmolten zijn van angst voor u. Want wij hebben gehoord dat de HEERE het water van de Schelfzee voor uw ogen heeft doen opdrogen, toen u uit Egypte ging. En ook wat u hebt gedaan met de twee koningen van de Amoriëten, Sihon en Og, die aan de andere zijde van de Jordaan waren, die u met de ban geslagen hebt.

JOZUA 2:8-10

Dat was veertig jaar eerder, en deze mensen praten nog steeds over wat God door deze Israëlieten met Egypte heeft gedaan. God heeft door die gebeurtenis internationale bekendheid gekregen, en een generatie later herinnerde men zich dat nog.

Toen wij dat hoorden, smolt ons hart weg van angst, en vanwege u bestaat er geen moed meer in iemand, want de HEERE, uw God, is een God boven in de hemel en beneden op de aarde.

JOZUA 2:11

Dus ze belijdt haar geloof. Haar volk aanbad beslist andere goden, waarschijnlijk Baäl of Molech of allebei. Maar ze zegt: ‘Ik weet dat de HEERE de ware God is, en Hij is Degene voor Wie ik hier partij ga kiezen.’

Nu dan, zweer mij toch bij de HEERE, omdat ik goedertierenheid aan u bewezen heb, dat u ook goedertierenheid zult bewijzen aan het huis van mijn vader, en geef mij een teken van trouw dat u mijn vader en mijn moeder zult laten leven, en ook mijn broers en mijn zusters met al wat van hen is, en dat u ons leven van de dood redden zult. Toen zeiden die mannen tegen haar: Als u deze zaak van ons niet bekendmaakt, zetten wij ons leven in om in uw plaats te sterven. Het zal dan gebeuren, wanneer de HEERE ons dit land geeft, dat wij aan u goedertierenheid en trouw zullen bewijzen.

JOZUA 2:12-14

9

Rachab gespaard en opgenomen in Israël

Dus ze leggen een eed af dat ze haar zullen sparen. Nu weet ik niet of ze de bevoegdheid hadden gekregen om zo'n afspraak te maken. God had namelijk tegen Jozua gezegd, en daarvoor zelfs al tegen Mozes, dat ze niemand van deze mensen mochten sparen. Deze

spionnen zijn nu niet bepaald wetgevers in het land Israël die wetten kunnen maken. Toch veroorloven ze zich te beloven dat zij gespaard zal worden. En God deed die belofte gestand. Of het juist was dat zij dat deden, weet ik niet. Het was beslist juist dat deze vrouw gered werd. Maar naar alle waarschijnlijkheid was haar redding binnen Gods voorzienigheid eigenlijk de hele reden waarom de spionnen überhaupt naar die stad kwamen. Ze leken ervan uit te gaan dat God die belofte gestand zou doen.

Ik denk dat dit waarschijnlijk laat zien dat Gods bezwaar tegen de Kanaänieten niet hun ras betrof. Toen God tegen Israël zei dat ze niet met de Kanaänieten mochten trouwen, was dat niet omdat Hij bezwaar had tegen huwelijken tussen mensen van verschillende rassen. Het was niet zo dat God een racist was en vond dat Joden niet met heidenen mochten trouwen, want in het algemeen mochten Joden met heidenen trouwen. Veel Joden trouwden met heidenen. Dat was nooit verboden. Maar ze mochten niet met Kanaänieten trouwen. Ze moesten hen allemaal uitroeien. Maar het bezwaar betrof niet de Kanaänieten als ras. Het betrof hun godsdienst.

Doordat Rachab van godsdienst veranderde, was het alsof ze geen Kanaänitische meer was. En ze trouwde inderdaad met iemand uit Israël. Ze trouwde met een man uit de stam Juda, Salmon genaamd. Ze werd een van de voorouders van Jezus, van David vóór Hem, en daarna van Jezus. Hier is dus een vrouw die een Kanaänitische was en die vernietigd had moeten worden, maar die door genade werd gered door haar geloof. En ze werd niet alleen gered, maar ook door God gebruikt om de koning van Israël, David, voort te brengen, en later de Messias van de wereld. Dit bezoek pakte dus bijzonder goed voor haar uit. En het enige wat ze hoefde te doen, was haar leven wagen door de kant van Gods volk te kiezen tegen haar eigen volk. Dit zou beslist als verraad worden gezien als ze betrapt werd.

10

De ontsnapping en het scharlaken koord

Daarop liet zij hen neer met een touw door het venster, want haar huis bevond zich op de stadsmuur en zij woonde op de muur.

JOZUA 2:15

Nu hebben archeologen die Jericho hebben opgegraven erop gewezen dat er in werkelijkheid twee muren waren, een binnenmuur en een buitenmuur, die ongeveer vijftien voet uit elkaar stonden. De stad had twee beschermende muren, twee lagen beveiliging. De ene muur was dus de binnenmuur en de andere de buitenmuur, en daartussen zat vijftien voet. De huizen waren zo gebouwd dat ze die afstand overspanden. Er waren dus woningen die de ruimte tussen de twee muren overspanden. Haar huis was blijkbaar een van die huizen die op de muur waren gebouwd. Het overspande beide muren, en ze had een raam dat over de buitenmuur uitkeek. Daardoor hadden deze mannen een goede vluchtroute om naar buiten te komen.

En zij zei tegen hen: Ga naar het bergland, anders treffen de achtervolgers u aan. Verberg u daar drie dagen, totdat de achtervolgers teruggekeerd zijn. Daarna kunt u uw weg vervolgen.

JOZUA 2:16

De mannen zeiden tegen haar: Wij zullen vrij zijn van deze eed aan u, die u ons hebt laten zweren, tenzij u het volgende doet: Zie, als wij in het land komen, moet u dit koord van scharlaken draad aan het venster binden waardoor u ons hebt neergelaten. En verzamel bij u in huis uw vader, uw moeder, uw broers en heel uw familie. Dan zal het gebeuren dat het bloed van al wie uit de deuren van uw huis naar buiten gaat, op zijn eigen hoofd zal rusten, en wij zullen vrij zijn van deze eed. Maar van iedereen die bij u in huis is, zal zijn bloed op ons hoofd rusten, als ook maar één hand zich tegen hem keert. Maar als u deze zaak van ons bekendmaakt, dan zullen wij vrij zijn van uw eed, die u ons hebt laten zweren.

JOZUA 2:17-20

Zij zei daarop: Laat het zijn zoals u gezegd hebt. Toen liet zij hen gaan, en zij gingen weg. En zij bond het scharlaken koord aan het venster.

JOZUA 2:21

11

Het rode koord als beeld van behoud

Christenen die hier commentaar op geven, kunnen het bijna nooit laten om te vermelden dat het scharlaken koord, omdat het rood is, waarschijnlijk gezien zou kunnen worden als een zinnebeeld van het bloed van Jezus. Want het behoud van deze vrouw en haar huisgenoten werd verkregen doordat dat scharlaken koord daar hing om haar huis herkenbaar te maken. Wanneer de binnenvallende Israëlieten zouden komen, moesten ze weten welk huis ze met rust moesten laten. Er wordt dus een teken op aangebracht, een rood teken. Een beetje zoals in Egypte het bloed op de deurposten werd aangebracht en de doodsengel wist dat hij niemand in dat huis moest doden.

Hier hebben we iets wat daar enigszins mee te vergelijken is. Het is geen bloed, maar het is een rood koord dat mogelijk de plaats van bloed inneemt. Ze hoefde niets te doden, maar dat wat misschien een zinnebeeld van bloed was, werd aan haar raam aangebracht. Daarmee werd haar huis gemarkeerd, zodat de Israëlieten eraan voorbij zouden gaan, net zoals de doodsengel in Egypte aan de huizen van de Israëlieten voorbij was gegaan. En iedereen in het huis werd door dat bloed beschermd. Maar als ze het huis verlieten, zouden ze niet beschermd zijn.

En dit is volgens mij een waarheidsgetrouw beeld van wat behoud voor ons is. Wij zijn behouden in Christus. Als wij in Hem zijn, zijn wij behouden. Als wij niet in Hem zijn, zijn wij dat niet.

Maar hoe zit het dan met deze kwestie van het behoud van een heel gezin? Paulus zei tegen de gevangenebewaarder in Filippi in Handelingen 16:31:

En zij zeiden: Geloof in de Heere Jezus Christus en u zult zalig worden, u en uw huisgenoten.

HANDELINGEN 16:31

Hier werd aan deze vrouw en haar huisgenoten, haar ouders, broers en zussen, allemaal behoud beloofd. Maar Paulus wekt nergens in zijn onderwijs in het algemeen de indruk dat, als jij behouden wordt, je gezin noodzakelijkerwijs ook behouden zal worden. Hij zegt dat al je huisgenoten op dezelfde voorwaarden als jij behouden kunnen worden.

Hetzelfde geldt voor je huisgenoten. Je gezin kan hier ook deel aan hebben. Zij moeten natuurlijk ook geloven.

Hetzelfde geldt voor je gezin. Als zij in de Heere Jezus Christus geloven, zullen zij ook behouden worden.

Deze vrouw werd hier dus behouden door als het ware onder het bloed te blijven, onder het dak waarop het bloed zat. En haar familie kon op die manier ook behouden worden. Maar er is geen garantie. Als ze niet het huis binnenkwamen of niet in het

huis bleven, was hun bloed op hun eigen hoofd. Behoud is in Christus. Het individu heeft de macht om binnen te komen of naar buiten te gaan. Allen die in Christus zijn, zijn veilig. Maar als ze niet in Christus blijven, is daar geen behoud.

De bedoeling was dus dat dit huis gemarkeerd zou worden. De Israëlieten zouden iedereen sparen die erin was. Als iemand naar buiten ging, bevond die zich gewoon tussen de menigten mensen die afgeslacht zouden worden, dus waren er voor hen geen garanties. Ze liet hen dus daardoor naar buiten.

En in vers 22 staat:

12

Het verslag en Rachabs keuze voor Gods volk

Zij gingen weg, kwamen in het bergland en bleven daar drie dagen, totdat de achtervolgers teruggekeerd waren. Want de achtervolgers hadden hen op heel de weg gezocht maar niet gevonden.

JOZUA 2:22

Hoe zou dat nu komen? Volgens mij hoefde ons niet verteld te worden dat ze hen niet vonden, want we weten dat ze daar niet waren.

Toen keerden die twee mannen terug. Zij daalden af uit het bergland, staken over en kwamen bij Jozua, de zoon van Nun. Zij vertelden hem alles wat hun overkomen was, en zeiden tegen Jozua: Zeker, de HEERE heeft ons heel dat land in handen gegeven, want ook alle inwoners van het land zijn voor ons weggesmolten van angst.

JOZUA 2:23-24

En dat was in wezen het verslag dat de verkenner konden uitbrengen:

Ze zijn bang voor ons.

Ze waren vier dagen weg, maar ze moesten zich vanaf de eerste dag schuilhouden, en daarna nog drie dagen. Ze waren dus lang weg, maar ze hadden niet veel inlichtingen verzameld om mee terug te nemen. Wel hadden ze van hun gastvrouw gehoord dat de hele stad doodsbang voor hen was. En dat konden ze in elk geval vertellen, en dat was goed nieuws voor de Israëlieten. Maar het hielp niet bijzonder veel bij de verovering van de stad. Het was geen noodzakelijke informatie. Maar Rachab gaat dan natuurlijk behoren tot de familie van de gelovigen. En ze wordt zelfs genoemd, zoals we in Hebreeën hoofdstuk 11 zagen, in de eregalerij van geloofshelden uit het Oude Testament. Toch lezen we nergens dat ze iets voorbeeldigs deed, behalve dat ze de kant van Gods volk koos, terwijl ze de kant van haar eigen volk had kunnen kiezen. Jezus zei:

Wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mij niet waard; en wie zoon of dochter liefheeft boven Mij, is Mij niet waard.

MATTHEÛS 10:37

In wezen betekent Gods kant kiezen dat je zo nodig Zijn kant kiest tegenover je eigen volk, als je volk tegen God is. Zo nodig tegenover je familie, tegenover je vrienden, tegenover je land, tegenover wat dan ook, tegenover elke instelling waartoe je behoort. Je zet Jezus op de eerste plaats en kiest Zijn kant tegenover hen.

We hebben in de eerdere boeken van de Bijbel de geschiedenis van Israël gelezen. We kennen Israël dus, en we voelen ons min of meer bij hen thuis. We kennen hen; we kennen hun leiders. Dat zij zich bij hen aansluit, lijkt ons dus maar iets kleins. Maar voor haar betekent het dat ze alles achterlaat wat ze kent. Zij kent Israël niet. Wij kennen Jericho niet, maar haar hele leven speelde zich af in Jericho. Ze had daar wel familie, en ze had daar contacten, maar van haar werd gevraagd dat allemaal achter te laten en het ten onder te zien gaan. Net zoals Lot Sodom moest verlaten toen het ten onder ging. De vrouw van Lot vond dat niet gemakkelijk. Lot lukte het, maar het is niet gemakkelijk om je vaderland op te geven en alles op te geven waarmee je vertrouwd bent. Het is moeilijk als je daartoe geroepen wordt. De meesten van ons

worden daar misschien niet toe geroepen. Maar als we daartoe geroepen werden, is het een van die dingen die opgeofferd moeten worden. Zoals zij haar vaderland moest opofferen om deel te worden van een ander volk, om behouden te worden.

13

De ark wijst de weg naar de Jordaan

Hoofdstuk 3.

Toen stond Jozua 's morgens vroeg op. Zij braken op uit Sittim en kwamen tot aan de Jordaan, hij en al de Israëlieten. En zij overnachtten daar voordat zij overstaken.

JOZUA 3:1

Bedenk dat de verkenners de rivier waren overgestoken. We weten niet hoe ze aan de overkant kwamen, met een boot of hoe dan ook. Maar nu moest de hele bevolking van Israël, drie miljoen mensen, de rivier oversteken. Daar hadden ze geen boten voor. Er moest dus een andere manier zijn om aan de overkant te komen, en God zorgde daarvoor.

En het gebeurde na verloop van drie dagen dat de beambten door het midden van het kamp gingen en het volk geboden: Wanneer u de ark van het verbond van de HEERE, uw God, ziet, en de Levitische priesters die hem dragen, moet ú vanaf uw plaats opbreken en hem volgen. Er moet echter een afstand zijn tussen u en de ark van ongeveer tweeduizend el lengte. U mag er niet dichterbij komen, opdat u de weg zult weten die u moet gaan, want u bent die weg niet eerder gegaan.

JOZUA 3:2-4

Dat is duizend yard, zoiets als de lengte van tien voetbalvelden. Zoveel afstand moesten ze tot de ark houden. Het lijkt wel alsof ze een verrekijker nodig zouden hebben om hem op die afstand überhaupt te kunnen zien. Maar het ging er eenvoudig om dat de ark heilig was, en daar kom je niet dichtbij. Nu hoefden ze niet altijd zoveel afstand te houden, maar de ark ging voorop, en zij moesten zoveel afstand laten. Mogelijk omdat ze niet in een smalle colonne liepen. Als ze in een brede colonne liepen, zou de ark voor meer mensen zichtbaar zijn naarmate hij verder voor hen uit ging. Als hij te dichtbij was, konden de mensen vlakbij hem zien, maar de mensen aan de uiterste zijanten niet. Dus hoe verder hij vooruit is, hoe breder de groep is die hem kan zien. Dat zou de reden kunnen zijn om hem zo ver vooruit te laten gaan. Dat is behoorlijk ver daar voor hen uit, duizend yard.

En er staat:

Kom er niet te dichtbij, zodat je kunt zien welke kant je op moet, want jullie zijn hier nog nooit eerder langsgekomen.

Het lijkt er dus inderdaad op dat die afstand er misschien voor diende dat de ark hen kon leiden. En ze konden hem op die afstand allemaal wat beter zien dan wanneer hij dichtbij was. Sommige mensen zouden hem dan moeilijker kunnen zien. En er staat dat je die afstand moet aanhouden, zodat je kunt weten waar je heen moet, zodat hij je de weg kan wijzen. Je kent deze weg niet. Je hebt nog nooit door een droge rivierbedding gelopen, en je weet niet waar je heen gaat, dus volg de ark.

14

Het volk heiligt zich voor Gods wonderen

Verder zei Jozua tegen het volk: Heilig u, want morgen zal de HEERE wonderen doen in uw midden. En tegen de priesters zei Jozua: Neem de ark van het verbond op en ga voor het volk uit. Toen namen zij de ark van het verbond op en gingen voor het volk uit.

JOZUA 3:5-6

Dit is blijkbaar de volgende dag, toen ze zichzelf geheiligd hadden. Nu is niet duidelijk wat het betekent dat ze zichzelf moesten heiligen. Voordat de wet werd gegeven, kreeg het volk de opdracht om, naar ik meen, te vasten. Of in elk geval kregen ze te horen dat ze, naar ik meen, drie dagen niet tot hun vrouwen mochten naderen. Ze moesten zich onthouden van huwelijksgemeenschap en misschien ook van voedsel. Dit is een manier om zich voor te bereiden, om zich af te zonderen van hun gewone bezigheden. Het woord heiligen betekent heilig gemaakt worden. En het woord heilig betekent afgezonderd zijn. Dus jezelf heiligen betekent dat je jezelf afzondert, of dat je in zekere zin iets anders doet dan je gewoonlijk zou doen. Het kan dus zijn dat ze vastten. Het kan zijn dat ze tijd doorbrachten in gebed. We weten niet wat ze deden, maar ze moesten iets anders doen. Hij heeft hun ongetwijfeld duidelijker gemaakt wat dat inhield dan wij uit het korte verslag kunnen opmaken.

De ark werd door de priesters opgenomen, zoals het hoorde, en ze droegen hem voor het volk uit. De HEERE zei tegen Jozua:

15

God bevestigt Jozua als opvolger van Mozes

Want de HEERE had tegen Jozua gezegd: Deze dag zal Ik beginnen u groot te maken voor de ogen van heel Israël, opdat zij weten dat Ik met u zijn zal zoals Ik met Mozes geweest ben.

JOZUA 3:7

Het volk wist dat Mozes Jozua had aangesteld, maar ze hadden hem eigenlijk nog geen van de wonderen zien doen die Mozes had gedaan. Een van de grote wonderen waardoor Mozes zich onderscheidde, was dat de Rode Zee op zijn bevel uiteenging, zodat de kinderen van Israël over het droge konden oversteken. Hetzelfde zou in dit geval gebeuren. In dit geval zou het een rivier zijn, maar ze zouden een droog pad door de rivier krijgen. Dat zou op wonderbaarlijke wijze duidelijk maken dat Jozua dezelfde zalving had als Mozes.

Iets dergelijks gebeurde met Elia, want toen Elia en Elisa naar de plaats gingen vanwaar Elia werd opgenomen, staken ze een rivier over. Elia had met zijn mantel op de rivier geslagen, en die ging uiteen, en ze liepen naar de overkant. Toen Elia vervolgens in de hemel was opgenomen, had Elisa de mantel van Elia. Hij sloeg op die rivier en stak over. Het was eigenlijk, geloof ik, de beek Kidron, als ik me niet vergis. Er staat:

Hij nam de mantel van Elia, die van hem afgevallen was, en sloeg het water en zei: Waar is de HEERE, de God van Elia, ja Hij? Hij sloeg het water en het werd naar beide zijden verdeeld, en Elisa ging erdoor. Toen nu de leerling-profeten uit Jericho, die aan de overzijde waren, hem zagen, zeiden zij: De geest van Elia rust op Elisa. Zij kwamen hem tegemoet en bogen zich ter aarde voor hem neer.

2 KONINGEN 2:14-15

Zo konden ze zien dat de geest van Mozes op Jozua was gekomen doordat in wezen hetzelfde wonder werd herhaald, of in elk geval een wonder dat er precies mee te vergelijken was. God zegt dus:

Zo ga Ik ervoor zorgen dat ze tegen je opkijken, Jozua.

Opnieuw, om elke twijfel bij hen weg te nemen over de vraag of Jozua in staat is hen te leiden en God aan zijn kant heeft.

16

God gaat voorop door de Jordaan

Vers 8:

En ú moet de priesters die de ark van het verbond dragen, gebieden: Zodra u aan de rand van het water van de Jordaan komt, sta dan stil in de Jordaan.

JOZUA 3:8

Blijkbaar tot aan hun enkels. Ze moeten helemaal tot aan het water van de Jordaan lopen, erin stappen en daar gewoon blijven staan en wachten. Dat is alles; je moest wachten tot het water uiteenging. Er staat dat ze in de Jordaan moeten blijven staan.

Toen zei Jozua tegen de Israëlieten: Kom hierheen en luister naar de woorden van de HEERE, uw God. Vervolgens zei Jozua: Hierdoor zult u weten dat de levende God in uw midden is en dat Hij de Kanaänieten, de Hethieten, de Hevieten, de Ferezieten, de Girgasiëten, de Amorieten en de Jebusieten geheel en al van voor uw ogen zal verdrijven. Zie, de ark van het verbond van de Heere van de hele aarde gaat voor u uit de Jordaan in.

JOZUA 3:9-11

De ark vertegenwoordigde natuurlijk het verbond, maar in de gedachten van de Israëliet vertegenwoordigde hij nog meer God te midden van het volk. Het is dus alsof God hen leidde door het zichtbare teken van de ark. Blijkbaar kregen ze de wolkkolom niet meer om hen te leiden, maar ze zouden de ark beschouwen als het zinnebeeld van Gods aanwezigheid.

Nu dan, neem voor u twaalf mannen uit de stammen van Israël, uit elke stam één man. Want het zal gebeuren, zodra de voetzolen van de priesters die de ark van de HEERE, de Heere van de hele aarde, dragen, in het water van de Jordaan komen, dat het water van de Jordaan afgesneden wordt, namelijk het water dat van bovenaf vloeit; het zal blijven staan als een dam.

JOZUA 3:12-13

Dit vers is een goed voorbeeld van wat ik eerder zei over de twee verschillende woorden voor Heere. Je kunt namelijk zien dat hij zegt:

‘De priesters die de ark van Jahweh dragen.’ In de Engelse vertaling staat daar LORD, helemaal in hoofdletters. Vervolgens wordt Jahweh aangeduid als ‘the Lord’, niet helemaal in hoofdletters. Dat is Adonai, de Meester. Hij is de Meester van heel de aarde. Jahweh, de Meester van heel de aarde. Hetzelfde woord in de Engelse vertaling, maar het verschil in hoofdletters laat je weten dat er een verschil is in de Hebreeuwse tekst.

Vers 14:

En het gebeurde, toen het volk uit zijn tenten opbrak om de Jordaan over te steken, dat de priesters de ark van het verbond droegen, voor het volk uit. En zodra de dragers van de ark tot aan de Jordaan kwamen, en de voeten van de priesters die de ark droegen, in het water gedompeld waren, aan de rand van het water — de Jordaan was helemaal buiten zijn oevers getreden al de dagen van de oogst — bleef het water dat van bovenaf kwam, staan. Het bleef staan als een dam heel ver weg bij de stad Adam, die naast Sarthan ligt. En het water dat naar de zee van de Vlake, de Zoutzee, stroomde, verdween; het werd afgesneden. Toen stak het volk over, tegenover Jericho.

JOZUA 3:14-16

Adam was een plaats. Dit gaat niet over de mens Adam. Er is een plaats die Adam heet, stroomopwaarts van waar zij waren.

De Zoutzee noemen wij de Dode Zee.

Maar de priesters die de ark van het verbond van de HEERE droegen, stonden op het droge, in het midden van de Jordaan, onbeweeglijk. En heel Israël stak over op het droge, tot heel het volk het oversteken van de Jordaan voltooid had.

JOZUA 3:17

17

Wonderen, natuurlijke oorzaken en Gods timing

Sommige mensen hebben geprobeerd dit droogvallen van de rivier op een natuurlijke manier te verklaren. Er zijn namelijk uit de moderne geschiedenis gevallen bekend waarin juist deze rivier door een aardverschuiving werd geblokkeerd. De rivierbedding stroomafwaarts lag dan een tijdlang droog, urenlang, totdat het water door de aardverschuiving heen brak. Het is dus historisch niet ongehoord of onbekend dat de rivier stroomafwaarts droogvalt door een of andere aardverschuiving die haar blokkeert. En er staat werkelijk niets in de Bijbel dat vereist dat God geen gebruik zou mogen maken van een of ander natuurlijk middel om dit te laten gebeuren.

Als God in Zijn voorzienigheid een aardverschuiving liet plaatsvinden op het moment dat de priesters de rivier in stapten, en die de rivier blokkeerde, dan zou die timing net zo wonderbaarlijk zijn als wanneer Hij het zonder aardverschuiving had gedaan. We weten het niet. Veel commentatoren zeggen graag: ‘Er was bij deze gelegenheid een aardverschuiving in het gebied dat Abel heet. Die blokkeerde de rivier, en zo konden ze oversteken.’ Dat zou kunnen. Als dat waar was, dan is het nog steeds verbazingwekkend. Het is nog steeds voorzienigheid. Het is nog steeds wonderbaarlijk. Je kunt zoiets niet zomaar laten gebeuren wanneer je zoiets wilt. Het moet op het juiste moment gebeuren.

Velen van ons hebben nog nooit iets gezien wat we een onbetwistbaar wonder zouden noemen. Maar velen van ons hebben wel gebedsverhoringen meegemaakt waarvan we moeten zeggen dat ze van voorzienigheid getuigen. Ze zijn uiterst moeilijk te verklaren als God er niet bij betrokken is. Een wonder is per definitie een doorbreking van een natuurwet, iets waarvoor geen natuurlijke verklaring bestaat en dat in zekere zin een opschorting van de normale natuurwetten is. Een aardverschuiving die een rivier blokkeert, is geen opschorting van de natuurwetten. Maar de timing ervan en de omstandigheden zouden heel duidelijk van voorzienigheid getuigen. Dat wil zeggen: God heeft het laten gebeuren. Hoewel Hij geen enkele natuurwet doorbrak, is het

nog steeds een daad van God. En de Bijbel zegt hier niet dat het een wonder is. Er staat alleen dat dit gebeurde. En je zou het kunnen zien als voorzienigheid of als een wonder.

Veel mensen hebben me gevraagd of ik ooit een wonder heb gezien, en ik denk dat dat misschien wel zo is. Ik heb mensen genezen zien worden en dergelijke, op manieren die misschien wonderen waren, maar het is niet altijd zo duidelijk. Twee van onze studenten hoorden dat dierbaren van hen kanker hadden. In beide gevallen hebben we heel veel gebeden of God de kanker wilde genezen. En in beide gevallen ondergingen die dierbaren een gewone behandeling en liep het goed af. De kanker is kennelijk weg. We zouden kunnen zeggen: 'Dat was God', en ik denk dat dat ook zo was. In deze gevallen was het niet wat we een wonderbaarlijke genezing noemen, in de zin dat ze afzagen van elke vorm van medische behandeling en God de kanker gewoon op wonderbaarlijke wijze wegnam. Maar we kunnen niet ontkennen dat kanker niet altijd verdwijnt, of er nu medische behandelingen worden gebruikt of niet. En we zouden dit als een gebedsverhoring kunnen zien.

Vaak is er bij een tijdige voorziening waar we om bidden, of bij een specifieke gebedsverhoring van welke aard dan ook, misschien geen enkel bewijs dat natuurwetten zijn doorbroken. Maar we kunnen het zeker als een daad van God zien. Er zijn dus veel mensen die denken dat dit droogvallen van de Jordaan bij deze gelegenheid een daad van God was, en niet noodzakelijk een wonderbaarlijke daad van God. Dat kan het wel geweest zijn, maar er staat niet of het zo was.

18

Het water als dam en de veilige oversteeek

Er staat echter wel aan het einde van vers 13:

Nu dan, neem voor u twaalf mannen uit de stammen van Israël, uit elke stam één man. Want het zal gebeuren, zodra de voetzolen van de priesters die de ark van de HEERE, de Heere van de hele aarde, dragen, in het water van de Jordaan komen, dat het water van de Jordaan afgesneden wordt, namelijk het water dat van bovenaf vloeit; het zal blijven staan als een dam.

JOZUA 3:12-13

En het beeld dat daarmee lijkt te worden opgeroepen, is hetzelfde als wat er over het water van de Rode Zee werd gezegd toen Israël de Rode Zee overstak. Er staat:

Zo gingen de Israëlieten midden in de zee op het droge. Het water was voor hen aan hun rechter- en linkerhand een muur.

EXODUS 14:22

En het water bleef als een dam staan.

Het klinkt als de beelden van Cecil B. DeMille die we allemaal niet uit ons hoofd kunnen krijgen, omdat we die film al sinds onze kindertijd hebben gezien. Maar daarin zie je die muren van water, water dat zich gewoon ophoopt zoals water dat niet doet. Het lijkt erop dat je, als je ernaast liep, geen natuurlijke reden zou zien waarom het zo bleef staan.

Al waren zij niet op de plaats waar het water werd tegengehouden. Dit gebeurde bij Abel, ergens verder ten noorden van hen. Het is dus niet echt duidelijk of we dit als een wonder moeten zien of niet. En voor de indruk die het op ons maakt, is dat eigenlijk niet zo belangrijk. Het is even indrukwekkend, of God het nu met natuurlijke

middelen of met bovennatuurlijke middelen deed. En ik weet niet echt zeker welk van de twee het is. Maar dit lijkt op de oversteek van de Rode Zee. God laat hen hier heel duidelijk opnieuw een drempel overgaan.

Er staat dus in vers 17:

De priesters droegen de ark van het verbond en bleven midden in de Jordaan stevig op de droge grond staan totdat alle Israëlieten hen voorbij waren.

De priesters liepen dus naar het midden van de rivier. Ze gingen daar staan en bleven daar terwijl het volk voorbijtrok. Als het volk nog steeds duizend yard bij de ark vandaan moest blijven, moeten ze er met een heel ruime boog omheen zijn getrokken. Er moet een heel groot, breed gebied zijn geweest waar ze overstaken. Maar de priesters bleven daar, ongetwijfeld zodat het volk vertrouwen kon hebben. Zelfs de achterblijvers achteraan weten dat de priesters er nog steeds staan, dus het is nog steeds veilig. Als de priesters aan de overkant de rivier al uit waren gegaan, zou iemand misschien zeggen: ‘Blijft dit wel zo? Blijft dit wel zo? Ik zit bijna aan het einde van deze rij. Zal ik de overkant wel halen?’ De priesters stonden daar dus om uit te beelden dat God te midden van dit alles bij hen bleef.

19

Twaalf stenen als gedenkteken voor later

Twaalf mannen, uitgekozen uit elk van de stammen, kregen de opdracht stenen te verzamelen uit het midden van de Jordaan. Er is enige onduidelijkheid, en de uitleggers zijn het er niet over eens of dit twee keer werd gedaan. Nadat ze waren overgestoken, werd aan de westkant van de Jordaan een stapel van twaalf stenen gemaakt als gedenkteken. Als hun nakomelingen die zagen, zouden ze eraan herinnerd worden dat onze voorouders op deze plek de Jordaan waren overgestoken. Het is dus een soort gedenkteken van twaalf stenen.

Maar door de manier waarop het verwoord is, denken sommige mensen dat er nog een gedenkteken werd gebouwd, midden in de rivier zelf, dat er twee stapels stenen waren. Ze maakten een stapel van twaalf stenen midden in de rivier, die natuurlijk door het

water bedekt zou worden wanneer het weer ging stromen. Daarnaast hadden ze stenen uit het midden van de rivier die ze op de oever tot een stapel opstapelden.

Door de manier waarop het in het Hebreeuws verwoord is, lijken veel geleerden te denken dat er eigenlijk maar één stapel is. De verwijzing naar het midden van de rivier geeft dan alleen aan waar ze de stenen vandaan haalden. Vervolgens bouwden ze de stapel op de oever. Veel mensen denken dat er weinig reden zou zijn om er een midden in de rivier te bouwen, waar niemand hem kon zien. Al zou het wel heel interessant zijn als ze dat hadden gedaan en je er vandaag de dag naartoe kon gaan om hem te bekijken. Natuurlijk zou de rivier hem door erosie aantasten.

Aan de overkant heb je in elk geval stenen die ooit midden in de rivier lagen en die nu op het droge tot een gedenkteken zijn opgebouwd. Als iemand kon geloven dat die stenen daar vandaan kwamen, is het een werkelijk getuigenis van een wonder. Normaal gesproken zou je die stenen immers niet uit het midden van de rivier kunnen gaan halen, tenzij die droogstond. Dat stond daar dus als gedenkteken voor hun kinderen.

God liet Israël vaak gedenktekens oprichten, zodat hun kinderen, die de wonderen niet hadden gezien, er toch aan herinnerd zouden worden. Daarmee werd vooruitgelopen op een tijd waarin God niet altijd in elke generatie evenveel wonderen zou doen. Maar het was Zijn bedoeling dat de latere generaties er toch over zouden horen en eraan herinnerd zouden worden. We zullen hier meer van zien wanneer we de historische boeken doorlezen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Jozua 2:1
- Jozua 2:2
- Jozua 2:3
- Jozua 2:4-7
- Hebrëëën 11:31
- Jakobus 2:25

- 1 Samuel 16:2
- Spreuken 23:23
- Romeinen 14:22-23
- Hebreëën 8:10
- Jozua 2:5
- Jozua 2:8-10
- Jozua 2:11
- Jozua 2:12-14
- Jozua 2:15
- Jozua 2:16
- Jozua 2:17-20
- Jozua 2:21
- Handelingen 16:31
- Jozua 2:22
- Jozua 2:23-24
- Mattheüs 10:37
- Jozua 3:1
- Jozua 3:2-4
- Jozua 3:5-6
- Jozua 3:7
- 2 Koningen 2:14-15
- Jozua 3:8
- Jozua 3:9-11
- Jozua 3:12-13
- Jozua 3:14-16
- Jozua 3:17
- Exodus 14:22

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.